

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Departamentul de Psihopedagogie specială
1.4 Domeniul de studii	Științe ale Educației
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Psihopedagogie specială Psihopedagogie specială /Cod calificare: L060070020

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Metode și tehnici de recuperare a deficiențelor vizuali						
2.2 Titularul activităților de curs	Lector univ.dr. Andrea Hathazi						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lector univ.dr. Andrea Hathazi						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	VI	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	48	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					22
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					22
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					11
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual			77		
3.8 Total ore pe semestru			125		
3.9 Numărul de credite			5		

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Cunoștințe de bază din disciplina Psihologia deficiențelor vizuali
4.2 de competențe	Abilități de evaluare psihopedagogică

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Materiale didactice si softuri specifice pentru persoanele cu deficiențe vizuale existente la departament sau preluate de pe Internet
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Materiale didactice si softuri specifice pentru persoanele cu deficiențe vizuale existente la departament sau preluate de pe Internet

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C2. Interpretarea și utilizarea rezultatelor evaluărilor psihopedagogice ale copiilor/adolescenților și adulților cu dizabilități, dar și a comportamentului acestora în diferite situații de dezvoltare, învățare și de viață</p> <p>C.4. Consilierea orientarea și asistarea psiho-pedagogică a diverselor categorii de persoane cu deficiente vizuale (copii / elevi, familii ale elevilor, profesori din școlile pentru copii cu deficiență de vedere sau din școli inclusive).</p> <p>C5. Autoevaluarea și ameliorarea continuă a practicilor profesionale și a evoluției în carieră în sfera educației persoanelor cu deficiente vizuale</p> <p>C5.1. Cunoașterea principalelor tehnologii de acces, a produselor, serviciilor și resurselor care facilitează mediul de dezvoltare al copiilor mici, mediul de învățare ale elevilor cu deficiențe vizuale; și mediul de lucru ale adulților cu deficiențe vizuale</p>
Competențe transversale	<p>Aplicarea normelor etice în cercetările acțiune cu persoane cu dizabilități, precum și în activitățile de evaluare, adaptare curriculară și consiliere psihopedagogică;</p> <p>Familiarizarea cu rolurile și activitățile specifice muncii în echipă și distribuirea de sarcini pentru nivelurile subordonate. Planificarea și implementarea activităților din cadrul echipei multi-disciplinare pe baza criteriilor relevante conferite de rolul psihopedagogului în echipa multidisciplinară.</p> <p>Elaborarea unui proiect de servicii personalizate în funcție de intensitatea nevoii de suport și asistență;</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului și ale ariei de specializare; utilizarea lor adecvată în practica și în comunicarea profesională în cadrul muncii în echipa interdisciplinară. Utilizarea competențelor dobândite în practica și în comunicarea profesională în cadrul muncii în echipa interdisciplinară.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Analiza comparativă a principalelor modalități de diagnoză a persoanelor cu deficiențe vizuale, a principiilor de aplicare și utilizarea adecvată a acestora în diverse situații de evaluare a copiilor, tinerilor și adulților slab-văzători sau nevăzători Descrierea strategiilor de evaluare psihopedagogică, funcțională și bazată pe curriculum, utilizate la elevii cu deficiență de vedere Identificarea principalelor nevoi ale persoanelor cu deficiențe vizuale și ale familiilor acestora pentru explicarea principalelor modalități de sprijin și asistență psihopedagogică

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Aspecte ale dezvoltării copiilor cu deficiențe de vedere	Expunere interactivă, Studii de caz	Prezentări video
Implicații educaționale ale deficienței de vedere.	Expunere interactivă. Fișe de observație	Prezentări video
Evaluare individuală comprehensivă	Expunere interactivă, Studii de caz. Dezbateri	Prezentări video
Vederea funcțională. Modelul lui Anne Corn.	Expunere interactivă. Studii de caz. Program de activități și exerciții.	Prezentări video Softuri educaționale

Evaluarea vederii funcționale. Materiale Lea Hyvärinen	Expunere interactivă. Studii de caz.	Prezentări video
Educație vizuală. Programe de stimulare și antrenament vizual	Expunere interactivă. Studii de caz. Dezbateri	Prezentări video
Caracteristicile mediului de învățare. Mijloace optice și non-optice de sprijin.	Expunere interactivă. Studii de caz.	Prezentări video
Materiale didactice utilizate în procesul de predare- învățare	Expunere interactivă. Studii de caz. Dezbateri	Prezentări video
Dezvoltarea planului de intervenție personalizat. Strategii, obiective, modele	Expunere interactivă. Metoda exercițiului.	Prezentări video
Pre-achiziții Braille.	Expunere interactivă. Studii de caz. Dezbateri. Metoda exercițiului.	Prezentări video
Procesul de predare- învățare a sistemului Braille.	Expunere interactivă. Studii de caz	Prezentări video
Caracteristici ale curriculum-ului pentru elevii cu deficiență de vedere	Expunere interactivă.	Prezentări video
Formarea deprinderilor de orientare și mobilitate	Expunere interactivă. Studii de caz.	Exerciții de simulare
Dezvoltarea abilităților de viață cotidiană.	Expunere interactivă. Studii de caz. Dezbateri	Prezentări video

Bibliografie

- Best, A. (1995). *Teaching children with visual impairments*. Oxford: Open University Press
- Bradley- Johnson, S. (1994), *Psychoeducational Assessment of Students who are visually impaired or blind*, Austin, PRO-ED
- Mason, H., & McCall, S. (Eds.) (1997). *Visual impairment. Access to education for children and young people*. London: David Fulton Publishers.
- Millar, S. (1997), *Reading by touch*, Routledge, London.
- Preda, V. (1993), *Psihologia deficiențelor vizuale*, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj Napoca.
- Preda, V. coord. (1999). *Intervenția precoce în educarea copiilor deficienți vizuali*. Cluj Napoca: Presa Universitară Clujeană.
- Preda, V., Șendrea, L., Cziker, R., (2002). *Psihopedagogia intervenției timpurii la copiii cu deficiențe vizuale*, Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
- Preda, V.,(1988). *Explorarea vizuală. Cercetări fundamentale și aplicative*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București
- Rozorea, A., Mușu, I. (1997), *Deficiența de vedere*, în: Psihopedagogie specială – Deficiențe senzoriale, Ed. Pro-Humanitate, București.
- Scholl, G.T.(Ed.) (1986), *Foundations of education for blind and visually handicapped children and youth. Theory and practice*, New York: American Foundation for the Blind.
- Smith, M., Levack, N. (1996), *Teaching students with Visual and Multiple Impairments*, Austin, Texas School for the Blind and Visually Impaired

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Caracteristici la dezvoltării copiilor cu deficiență de vedere. Implicații asupra serviciilor educaționale și de reabilitare.	Dezbateri. Studii de caz.	Prezentari video
Instrumente utilizate în evaluarea copiilor cu deficiențe vizuale	Studii de caz. Dezbateri.	Prezentari video
Proiectul OREGON pentru copii preșcolari cu deficiențe vizuale/cecitate. Inventarul de abilități	Aplicații practice Studiu de caz	Prezentari video Fișe de observație
Testele Lea Hyvärinen	Studii de caz. Dezbateri.	Prezentari video
Planuri de evaluare	Studii de caz. Dezbateri.	Prezentari video

Program de stimulare și antrenament vizual	Studii de caz. Dezbatere. Metoda exercitiului.	Prezentări video
Activități și materiale pentru dezvoltarea conceptuală. Formarea reprezentărilor la nevăzători.	Studii de caz. Dezbatere. Metoda exercitiului.	Prezentari video
Modalități de adaptare curriculară la nevăzători	Studii de caz. Dezbatere. Metoda exercitiului.	
Planuri de lecție: obiective, metode, resurse	Studii de caz. Dezbatere. Metoda demonstratiei	Prezentari video
Dezvoltarea abilităților pre- braille. Volumele pre- braille. Aplicații	Studii de caz. Dezbatere. Metoda exercitiului.	Volumele pre-braille
Dezvoltarea abilităților de ascultare. Cărțile tactile.	Studii de caz. Dezbatere. Metoda exercitiului. Metoda demonstratiei	Utilizarea unor materiale didactice adaptate pentru slab-văzători și pentru nevăzători
Jocul la copiii cu deficiență de vedere	Studii de caz. Dezbatere. Metoda exercitiului. Metoda demonstratiei	Prezentări video
Tehnici de orientare și mobilitate	Studii de caz. Dezbatere. Metoda demonstratiei si metoda exercitiului.	Prezentări video Exerciții de simulare
Plan de servicii personalizat în perioada de tranziție	Studii de caz. Dezbatere.	Legislație Analiza programe de pregătire profesională

Bibliografie

- Bambring, M. (1992), *Development of Children Who Are Blind, A Longitudinal Study, "ICEVH 9th Quinquennial and Early Childhood, Conferences Proceedings"*, July 26-August 5, Bangkok, p. 35.
- Barraga, N. (1976), *Visual Handicaps and Learning: A Development Approach*, Belmont, California, Wadsworth.
- Chapman, E.K., Stone, M.J. (1989), *The Visually Handicapped Child in Your Classroom*, Cassel, London.
- Millar, S. (1997), *Reading by touch*, Routledge, London.
- Nilesen, L. (1992), *Educational Approaches for Visually Impaired Children*, Copenhagen, SIKON
- Preda, V. (1993), *Psihologia deficienților vizuali*, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj Napoca.
- Preda, V. coord. (1999), *Intervenția precoce în educarea copiilor deficienți vizuali*, Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
- Roth.W. (1964), *Unele probleme psihologice ale tiflografiei*, "Probleme de defectologie", IV,
- Ștefan, M. (1981), *Educarea copiilor cu vedere slabă. Ambliopi*, E.D.P., București.
- Tobin, M.J. (1994), *Assessing Visually Handicapped People*, David Fulton Publishers, London.
- Welsh, I.R., Blasch, B. (1980), *Foundations of Orientation and Mobility*, A.F.B., New York.
- *** www.lea-test.fi
- *** www.tsbvi.edu
- *** www.afb.org

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității academice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

NOTA: *Cursurile și seminariile – prin obiective și prin conținut sunt coroborate cu așteptările reprezentanților comunității academice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului, precum și a instituțiilor din cadrul de mai jos, precum și cu cerințele Consiliului Internațional pentru Educația Persoanelor cu deficiențe vizuale.*

- Colegiul Psihologilor din România, a Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică (www.copsi.ro) și a **Procedurilor de atestare în conformitate cu Normele metodologice de aplicare a Legii 213/2004**
- Registrul Național al Calificărilor din învățământul Superior (<http://www.rncis.ro>)
- Clasificarea Ocupațiilor din România (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Participare activă	Observație	
	Examen scris	Examen	70% 1 punct oficiu 10%
10.5 Seminar/laborator	Prezența 75%		10%
	Portofoliu	Analiza produselor activității	10%
10.6 Standard minim de performanță			
➤ Elaborarea independentă a unui planuri de evaluare			
➤ Elaborarea unui studiu de caz complet privind o activitate complexă de intervenție, de predare-învățare			

Data completării

15.09.2013

Semnătura titularului de curs

Lector univ.dr. Andrea Hathazi

Semnătura titularului de seminar

Lector.univ.dr.Andrea Hathazi

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....